

کودکان خاص

مشکلات و راه حل ها

نویسنده:

منجیت سینگ بهاتیا

ترجمه و تألیف:

مریم صف آرا عضو هیئت علمی دانشگاه الزهراء (س)

زینب بلوری

سرشناسه	: بهاتیا، مانجیت سینگ، ۱۹۵۸ - م.
عنوان و نام پدیدآور	: Bhatia, Manjeet Singh
مشخصات نشر	: کودکان خاص مشکلات و راه حل ها/ نویسنده منجیت سینگ بهاتیا؛ ترجمه و تالیف
مشخصات ظاهری	: کرج: چکامه باران، ۱۳۹۴.
شابک	: ۲۴۳ ص: مصور، جدول.
	: ۲۰۰۰۰ ریال: 978-600-95383-8-6
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
یادداشت	: عنوان اصلی: 2009, Special child, problems and solutions.
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۲۴۲-۲۴۳.
موضوع	: کودکان عقب مانده اجتماعی -- هند
شناسه افزوده	: صف آراء، مریم، ۱۳۵۴ - مترجم
شناسه افزوده	: بلوری، زینب، ۱۳۵۷ - مترجم
رده بندی کنگره	: HV ۸۰۰ ۱۳۹۴ ۹۶۹ / ۵۹
رده بندی دیویی	: ۷۹/۳۶۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۹۴۹۸۰۸

کودکان خاص
مشکلات و راه حل ها

نویسنده:	منجیت سینگ بهاتیا
مترجمین	مریم صف آراء، زینب بلوری
چاپ:	اول - تابستان ۱۳۹۴
شمارگان:	۱۰۰۰ نسخه
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۹۵۳۸۳-۸-۶
قیمت:	۲۰۰۰۰ تومان
ویرایش	حمیدرضا جدیدی
طراحی جلد و صفحه آرای	حسین فلاح
کرج، بلوار مودن، ابتدای شهرک جهازی ها، پلاک ۳۱	
۰۲۶-۳۴۴۹۵۶۸۴-۳۴۴۹۵۶۰۲	
chakamebaran@yahoo.com	
حق چاپ برای ناشر محفوظ می باشد	

فهرست

- ۱- کودک محروم از پدر ۱۱
- ۲- کودک محروم از مادر ۱۷
- ۳- کودک فرزند خوانده ۲۳
- ۴- کودک سرراهی ۲۷
- ۵- کودک مورد سوء استفاده قرار گرفته ۳۱
- ۶- کودک دختر ۳۹
- ۷- کودک خیابانی ۵۱
- ۸- کودک متکدی ۶۱
- ۹- کودک نادیده گرفته شده ۶۷
- ۱۰- کودک تک فرزند ۷۹
- ۱۱- دوقلوها ۸۳
- ۱۲- کودک لوس ۸۹
- ۱۳- کودک باهوش ۱۰۳
- ۱۴- کودک با هوش و ذکاوت استثنایی ۱۱۱
- ۱۵- کودک زیبا ۱۱۹
- ۱۶- کودک ثروتمند ۱۲۳
- ۱۷- کودک با اسم خاص ۱۳۳
- ۱۸- کودک کار ۱۳۹

۱۹- کودک معلول ۱۴۷

۲۰- کودک ناتوان جسمی ۱۶۷

۲۱- کودک معتاد ۱۸۳

۲۲- کودک ضد اجتماعی ۱۹۱

۲۳- خودکشی در کودک ۱۹۷

۲۴- سندروم کودک مرده ۲۰۵

۲۵- کودک حادثه پذیر ۲۱۱

۲۶- کودک با والدین خاص ۲۱۹

مقدمه:

یک کودک، مادر یا پدر آینده است.

ویلیام وردورس

والدین الگوها و معلمان کودکان خود هستند. حقیقتاً شخصیت غایی و نهایی یک کودک نمودی از آنچه است که در شخصیت والدین، معلمان و خواهران و برادران و اطراف او تجلی پیدا می کند. همان افرادی که او مکرراً با آنها سر و کار دارد و در طی مرحله رشد و در طول زندگی، پیاپی با آنها در تعامل است. با این حال مهم ترین افرادی که نقش مؤثری در آینده ی او ایفا می کنند همان والدین هستند. در خانواده های پایه ای و سنتی وجود آن مهر و عطوفتی که میان والدین و فرزندان به وجود می آید تأثیرات مهمی در زندگی کودک به وجود می آورد و روابط آنها را مستحکم تر می سازد. نیازهای عاطفی و روانشناختی متعددی برای نگهداری از کودک به وسیله ی والدین، سرپرستان و اعضای خانواده ی او باید تدبیر شود.

با توجه به رشد صنعت و مدرن شدن جوامع، ما به سمت خانواده هایی سوق پیدا می کنیم که هسته ای ترند. در این حالت دو نوع موقعیت در نظر گرفته می شود؛ در مورد اول پدر خانواده شب تا صبح کار می کند تا چالش های اقتصادی خانواده را برطرف سازد و کلّ مسئولیت نگهداری فرزندان بر دوش مادر خانواده است، که انجام چنین کاری به تنهایی نیز دشوارست، در مورد دوم هر دو والد در خارج از خانه کار می کنند و وظیفه ی بزرگ کردن کودک بر عهده ی خدمتکار یا دایه می باشد.

گفته می شود فرزندان یک ملت سرمایه های آن دولت به حساب می آیند. هر آنچه که در آینده به وجود می آید بستگی به چگونگی ارزش قایل شدن ما برای این سرمایه ها در زمان حال دارد.

کودک سنگ بنای ملت را تشکیل می دهد و هر چه این سنگ بنا مستحکم تر باشد آن ملت نیز قوی تر و استوارتر خواهد بود. معلمان نقش مهمی در هدایت و شکل گیری رفتارها و خصوصیات

کودکان دارند. متأسفانه گاهی اوقات به علت کمبود معلم و تعامل اندک معلم با هر کودک تعلیمات درستی صورت نمی گیرد و در نهایت نه تنها مشکلات روانشناسی متعددی پدید می آید بلکه ممکن است بعضی از آنها نیز به صورت نهان باقی بمانند و ممکن است همزمان کودک قربانی مشکلات مرتبط با مدرسه و افت تحصیلی شود و در نهایت مدرسه گریزی در او شکل گیرد.

افراد مهم دیگری که کودک همیشه در طی دوران زندگی اش با آنها سر و کار دارد ، خواهران و برادران و دوستان او هستند. اما نکته این است که کودک چگونه باید با آنها مواجه شود؟ شاید جواب این سوال نیز دوباره در دستان والدین و معلمان باشد. در کل مهم است محیطی که کودک در آن زندگی می کند با نیازهای کودک و خواسته هایش تطابق داشته باشد.

در این کتاب به تشریح مشکلات ویژه ای که در شرایط خاص برای کودکان اتفاق می افتد می پردازیم؛ برای مثال به بررسی کودک بی مادر، بی پدر ، با والدین مشهور ، زیبا، ناتوان و معلول و مواردی از این قبیل. آنچه در مورد این کودکان مطرح است مسأله آگاهی های این کودکان و سطوح مربوط می باشد که اغلب ریشه های عاطفی را هم در بر می گیرد. امیدواریم این کتاب بتواند در درک روانشناسی این کودکان خاص به ما بیشترین کمک را عرضه کند به گونه ای که بتوانیم در نهایت کودکان خود را دوست داشته باشیم به آنها محبت عرضه کرده و آسایش آنها را در جامعه شاهد باشیم.

مسائل مرتبط با گرایش به خودکشی، اعتیاد به مواد مخدر و رفتارهای ضداجتماعی در نسل جدید کودکان دور از دید نیست. شرایط زندگی این روزها کودکان را مجبور کرده که زودتر از سن معمول وارد بازار کار شوند. در نهایت این امر احتمال بروز مشکلات روانی را در آنها افزایش می دهد. کودکانی هم که دارای والدین خاص هستند مثل کودکانی که والدین آنها طلاق گرفته اند یا از نظر روانی مشکل دارند یا حتی کودکانی که دارای ناپدری یا نامادری هستند نیز باید مورد بررسی قرار گیرند.

این کتاب با هدف آگاه ساختن خوانندگان از مشکلات شخصیتی، رفتاری و روانشناسی نگاشته شده است. پیشنهادهای کاربردی و اطلاعات موجود در این کتاب همگی در جهت پاسخ‌گویی به شرایط موجود برای کودکان خاص می‌پردازند. در کل باید گفت این کتاب رهنمودی جامع و کامل برای معلمان و والدین است و تمامی اطلاعات مورد نیاز برای حل مشکلات کودکان را در بر می‌گیرد و به آنها کمک می‌کند که در فرآیند رشد کودک از آغاز تولد تا دوران نوجوانی آگاهی‌های کافی را به همراه داشته باشند. همچنین این اثر برای استادان و دانشجویان رشته‌ی پزشکی ثمربخش است. در پایان باید گفته شود به تمام نظریات و پیشنهادهایی که از طرف خوانندگان ارائه می‌گردد با کمال فروتنی ارج نهاده، در مسیر بهبود این کتاب به کار گرفته می‌شود.

نویسنده: منجیت سینگ بهاتیا

حق مسلم یک کودک است که:

- مورد مهر و محبت قرار گیرد و از طرف دیگران درک شود.
- ملیت او مشخص باشد و نام برازنده‌ای برایش انتخاب شود.
- بداند که فردی مؤثر برای جامعه‌ی خود است و به ارتقای توانایی‌های خود بپردازد.
- در محیطی آرام و امن عاری از آزار و اذیت زندگی کند.
- اگر ناتوانی جسمی و بدنی دارد از طرف اطرافیان و جامعه خود مورد حمایت قرار گیرد.
- اگر ناهنجاری‌ای دارد هر چه سریع‌تر درمان شود.
- اگر از سرپناه و خانه‌ای امن محروم است سریعاً برایش فراهم شود.

پیشگفتار:

کودکان شگفت انگیزترین، از نوع انسانی اند و البته کودک داری و یا پرورش کودک نیز از شگفت انگیزترین تکنیک ها و مهارت هاست و کار افراد با استعداد است؛ صرف نظر از وجه اشتراکاتی که همه کودکان در سراسر دنیا با هم دارند، درعین حال هر کودکی در نوع خود بی نظیر و منحصر به فرد است و هر رفتار و گفتاری از وی نمایانگر دنیایی پیچیده از علت و معلول هاست. اگر چه در تصوّر رایج مردم این مسأله نهادینه شده است که کودکان خیلی از مسائل را استنباط نمی کنند و درحقیقت از استدارک وقایع عاجزند، باید عرضه داشت که کودکان دانایان بسیار کوچکی هستند که چون به دانایی خود احاطه کافی ندارند نمی توانند آن را به تصویر بکشند بنابراین به ظاهر دانایی آنها از نظرها مغفول می ماند. نویسنده در این کتاب سعی کرده با در نظر گرفتن جنبه های اختصاصی به بحث درباره مسائل کودکان خاص بپردازد. لازم به ذکر است به دلیل اینکه نویسنده از حیث آسیب شناسی به تمامی این جنبه ها نگریسته هر سر فصل، از این منظر مورد بحث قرار گرفته است. در هر یک از گروه های مطرح شده کودکانی وجود دارند که با وجود شرایط خاص از میان این شرایط ویژه توانسته اند امتیازاتی رفتاری و شخصیتی برای خود جلب کنند. در ادامه ترجمه متن اصلی، نویسندگان (مترجمان) بعدی سعی بر این داشته اند که با تألیف و پردازش به هر موضوع از زاویه بهبودی و مورد شناسی به تکمیل مطالب بپردازند. در این خصوص گزارش های موردی زیادی از افراد مراجعه کننده به مراکز بهزیستی و مراکز مشاوره با قید نام مستعار ذکر شده است. این افزوده ها متمایز با متن اصلی کتاب در انتهای هر بخش تحت عنوان "بحث و بررسی" عرضه شده است. امید آنکه در آینده ای نه چندان دور، تمامی والدین به آگاهی های نظری و عملی پیرامون رشد بایسته و شایسته کودکان خود دست یابند. ان شاءالله

مریم صف آرا، عضو هیئت علمی دانشگاه الزهراء(س)